Downloaded via the EU tax law app / web

Kaw?a C-540/07

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej

vs

Ir-Repubblika Taljana

“Nuqqas ta’ Stat li jwettaq obbligu — Moviment liberu tal-kapital — Artikolu 56 KE — Artikoli 31 u 40 tal-Ftehim ?EE — Tassazzjoni diretta — Taxxa f’ras il-g?ajn fuq dividendi li jit?allsu lil benefi?jarji barranin — Tpa?ija fl-Istat tas-sede tal-benefi?jarju tad-dividend, skont ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja”

Sommarju tas-sentenza

1. *Moviment liberu tal-kapital — Restrizzjonijiet — Le?i?lazzjoni fiskali — Taxxa fuq il-kumpanniji — Taxxa fuq id-dividendi*

(Artikolu 56(1) KE)

2. *Ftehim internazzjonali — Ftehim li jo?loq i?-?ona Ekonomika Ewropea — Libertà ta’ stabbiliment — Moviment liberu tal-kapital — Restrizzjonijiet — Le?i?lazzjoni fiskali — Taxxa fuq il-kumpanniji — Taxxa fuq id-dividendi*

(Ftehim ?EE, Artikoli 31 u 40)

1. Jonqos milli jwettaq l-obbligi tieg?u skont l-Artikolu 56(1) KE, Stat Membru li jissu??etta d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra g?al sistema fiskali inqas favorevoli minn dik li g?aliha huma su??etti d-dividendi ddistribwiti lill-kumpanniji residenti, billi te?enta mit-taxxa, sa 95 %, id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji residenti u tissu??etta d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji mhux residenti g?al taxxa f’ras il-g?ajn bir-rata ta’ 27 %, fejn parti minn din is?somma tista’, barra minn hekk u fuq talba, tit?allas lura.

Fil-fatt, differenza b?al din fit-trattament ma hijiex ikkontestata min?abba l?applikazzjoni tal-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja. ?ertament, ma jistax ji?i esklu? li Stat Membru jirnexxilu jiggarantixxi l-osservanza tal?obbligi tieg?u li jirri?ultaw mit-Trattat billi jikkonkludi ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja ma' Stat Membru ie?or. G?al dan il-g?an huwa madankollu ne?essarju li l-applikazzjoni tal-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja tippermetti li ji?u kkompensati l-effetti tad-differenza fit?trattament li jirri?ultaw mil-le?i?lazzjoni nazzjonali. Huwa biss fis?sitwazzjoni fejn it-taxxa f'ras il-g?ajn imposta skont il-le?i?lazzjoni nazzjonali tista' ti?i pa?uta mat-taxxa dovuta fl-Istat Membru l-ie?or f'ammont li jkun ekwivalenti g?ad-differenza fit-trattament li tirri?ulta mil?le?i?lazzjoni nazzjonali li d-differenza fit-trattament bejn id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra u d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji residenti tisparixxi totalment. Peress li tpa?ija b?al din mat-taxxa dovuta fl-Istat Membru l-ie?or ma hijiex iggarantita mil?le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni, u peress li l-g?a?la li ji?i ntaxxat, fl-Istat Membru l-ie?or, id-d?ul provenjenti mill-Istat Membru kkon?ernat jew il-livell li fih huwa ntaxxat ma tiddependix minn dan l-Istat i?da mill?metodi ta' tassazzjoni ddefiniti mill-Istat Membru l-ie?or, it-tpa?ija tat?taxxa f'ras il-g?ajn imposta mat-taxxa dovuta fl-Istat Membru l-ie?or, skont id-dispo?izzjonijiet tal-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja, ma tippermettix fi kwalunkwe ka? li tikkumpensa d-differenza fit-trattament li tirri?ulta mill-applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni nazzjonali.

Din id-differenza fit-trattament ma tistax ti?i kkonfutata peress li g?andha ti?i kkunsidrata s-sistema tat-tassazzjoni nazzjonali fl-intier tag?ha, li l?g?an tag?ha huwa li ti?i ?gurata b'mod dirett jew indirett it-tassazzjoni tal-persuni fi?i?i li huma l-benefi?jarji finali tad-dividendi, u b'mod partikolari l-fatt li l-persuna fi?ika residenti u azzjonista hija su??etta g?at?taxxa personali fuq id-d?ul tag?ha, b'mod li l-livell tat-tassazzjoni bejn l-azzjonist li huwa persuna fi?ika residenti u l-azzjonist mhux residenti jkun fir-realtà l-istess. Fil-fatt qed ji?u pparagunati hawnhekk sistemi u sitwazzjonijiet li ma humiex paragunabbli, ji?ifieri minn na?a persuni fi?i?i benefi?jarji ta' dividendi nazzjonali u s-sistema tat-tassazzjoni tag?hom fuq id-d?ul u, min-na?a l-o?ra, kumpanniji b'kapital azzjonarju benefi?jarji ta' dividendi li jit?allsu lil benefi?jarji barranin u t-taxxa f'ras il-g?ajn li hija imposta mill-Istat Membru kkon?ernat. F'dan ir-rigward, il-fatt li l?le?i?lazzjoni ta' dan l-Istat g?andha l-g?an li tikkore?i ?bilan? eventwali fil-livell tat-tassazzjoni tal-persuni fi?i?i li g?andhom ishma fil-kumpanniji li lilhom jit?allsu d-dividendi huwa irrilevanti.

Issa, differenza fit-trattament b?al din tista' tiskora??ixxi lill-kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra milli jinvestu fl-Istat Membru kkon?ernat u tammonta, konsegwentement, g?al restrizzjoni g?all-moviment liberu tal?kapital ipprojbita, b?ala prin?ipju, mill-Artikolu 56(1) KE.

Huwa minnu li, fir-rigward tal-mi?uri previsti minn Stat Membru sabiex jimpedixxi jew inaqqas l-impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi jew it-taxxa doppja ekonomika fuq profitti ddistribwiti minn kumpanniji residenti, l?azzjonisti residenti li jir?ievu d-dividendi ma jinsabux ne?essarjament f'sitwazzjoni li tixbah lil dik ta' azzjonisti li jir?ievu dividendi u li jirrisjedu fi Stat Membru ie?or. Madankollu, mill-mument li Stat Membru, unilateralment jew permezz ta' ftehim, jimponi t-taxxa fuq id-d?ul mhux biss fuq l-azzjonisti residenti, i?da wkoll fuq azzjonisti mhux residenti, fir?rigward tad-dividendi li huma jir?ievu ming?and kumpannija residenti, is-sitwazzjoni tal-imsemmija azzjonisti mhux residenti toqrob dik tal?azzjonisti residenti. Fil-fatt, huwa biss l-e?er?izzju minn dan l-istess Stat tal-kompetenza fiskali tieg?u li, indipendentement minn kull tassazzjoni fi Stat Membru ie?or, jag?ti lok g?al riskju ta' impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi jew ta' taxxa doppja ekonomika. F'ka? b?al dan, sabiex il-benefi?jarji li ma humiex residenti ma ji?ux su??etti g?al restrizzjoni fuq il-moviment liberu tal-kapital ipprojbita, b?ala regola ?enerali, permezz tal-Artikolu 56 KE, l-Istat li fih hija stabbilita l-kumpannija li tqassam id?dividendi g?andu ji?gura li, meta mqabbla mal-pro?edura prevista fid?dritt nazzjonali tieg?u g?all-prevenzjoni jew it-tnaqqis tal-impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi jew ta' taxxa doppja ekonomika, il-persuni mhux residenti jkunu su??etti g?al trattament ekwivalenti g?al dak applikabbli g?ar-residenti. G?aldaqstant, peress li dan l-Istat Membru g?a?el

li je?er?ita l-kompetenza fiskali tieg?u fuq id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra, il-benefi?jarji mhux residenti ta' dawn id-dividendi jinsabu f'sitwazzjoni paragunabbli g?al dik tar-residenti g?al dak li jirrigwarda r-riskju tat-taxxa doppja ekonomika tad-dividendi ddistribwiti mill-kumpanniji residenti, b'mod li l-benefi?jarji mhux residenti ma jistg?ux ji?u ttrattati b'mod differenti minn benefi?jarji residenti.

It-trattament inqas favorevoli inkwistjoni ma huwiex ?ustifikat mill-?tie?a li ti?i ?gurata l-koerenza tas-sistema fiskali u l-manteniment ta' tqassim bilan?jat tal-poter ta' tassazzjoni. Barra minn hekk, dan ma jistax ji?i ??ustifikat fir-rigward tal-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa. Fil-fatt, tali ?ustifikazzjoni tista' ti?i a??ettata biss jekk din tirrigwarda skemi purament artifi?jali li g?andhom l-g?an li ti?i evitata l-li?i fiskali, ?a?a li teskludi kull pre?unzjoni ?enerali ta' eva?joni. B'hekk, hija pre?unzjoni ?enerali li d-dividendi kollha ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra huma su??etti g?al sistema fiskali inqas favorevoli. Barra minn hekk, id?Direttiva 77/799, dwar l-g?ajnuna komuni bejn l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri fil-qasam tat-tassazzjoni diretta u indiretta, tista' ti?i invokata minn Stat Membru sabiex jikseb, mill-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Membru ie?or, l-informazzjoni ne?essarja kollha li permezz tag?ha jkun jista' jistabbilixxi b'mod korrett l-ammont tat-taxxi koperti mill?imsemmija direttiva.

It-trattament inqas favorevoli li g?aliha l-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni tissu??etta d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra tammonta, konsegwentement, g?al restrizzjoni fuq il?moviment liberu tal-kapital inkompatibbli mal-Artikolu 56(1) KE.

(ara l-punti 32, 36-40, 42-45, 51-54, 56, 58-61, 64 u d-dispo?ittiv 1)

2. Ma jkunx qed jonqos mill-obbligi tieg?u skont l-Artikoli 31 u 40 tal-Ftehim dwar i?-?ona Ekonomika Ewropea (?EE), Stat Membru li jissu??etta d?dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra ta???EE g?al sistema fiskali inqas favorevoli minn dik applikata g?ad?dividendi ddistribwiti lill-kumpanniji residenti, billi je?enta mill?impo?izzjoni tat-taxxa, sa 95 %, id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji residenti u billi jissu??etta d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji mhux residenti g?al taxxa f'ras il-g?ajn ta' 27 %, fejn parti minn din is-somma tista', barra minn hekk u fuq talba, tit?allas lura.

?ertament, it-trattament inqas favorevoli li g?alih il-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni tissu??etta d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fl-Istati firmatarji tal-Ftehim ?EE jammonta g?al restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital fis-sens tal-Artikolu 40 tal-Ftehim ?EE, kif ukoll g?al-libertà ta' stabbiliment skont l-Artikolu 31 tal-imsemmi ftehim.

Madankollu, din ir-restrizzjoni hija ??ustifikata bir-ra?uni imperattiva ta' interess ?enerali tal-?lieda kontra l-frodi fiskali. Fil-fatt, il-prin?ipji dwar ir-restrizzjonijiet g?all-e?er?izzju tal-libertajiet ta' moviment fi ?dan il?Komunità, ma jistg?ux ji?u kompletament trasposti g?all-movimenti tal?kapital bejn l-Istati Membri u l-pajji?i terzi, peress li dawn il-libertajiet jaqg?u f'kuntest legali differenti. F'dan ir-rigward, il-qafas ta' kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri stabbilit mid-Direttiva 77/799, dwar l-g?ajnuna komuni bejn l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri fil-qasam tat-tassazzjoni diretta u indiretta, ma je?istix bejnhom u l-awtoritajiet kompetenti ta' pajji? terz meta dan tal?a??ar ma jkun ?a ebda impenn ta' g?ajnuna re?iproka. Fin-nuqqas ta' dispo?izzjonijiet g?al skambju ta' informazzjoni ma' Stat firmatarju tal?Ftehim ?EE, u peress li l-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja ffirmati ma' Stati o?ra firmatarji tal-Ftehim ?EE ma fihomx dispo?izzjonijiet li jimponu obbligu li ti?i pprovduta informazzjoni, il?le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni g?andha ti?i kkunsidrata b?ala ??ustifikata fir-rigward tal-Istati firmatarji tal-Ftehim ?EE min?abba r?ra?uni imperattiva ta' interess ?enerali marbuta mal-?lieda kontra l?eva?joni tat-taxxa u li tkun tali li tiggarantixxi l-kisba tal-g?an inkwistjoni ming?ajr ma tmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan l-g?an.

(ara l-punti 67-72, 74, 75)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

19 ta’ Novembru 2009 (*)

“Nuqqas ta’ Stat li jwettaq obbligu – Moviment liberu tal-kapital – Artikolu 56 KE – Artikoli 31 u 40 tal-Ftehim ?EE – Tassazzjoni diretta – Taxxa f’ras il-g?ajn fuq dividendi li jit?allsu lil benefi?jarji barranin – Tpa?ija fl-Istat tas-sede tal-benefi?jarju tad-dividend, skont ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja”

Fil-Kaw?a C?540/07,

li g?andha b?ala su??ett rikors g?al nuqqas ta’ twettiq ta’ obbligu ta?t l-Artikolu 226 KE, ippre?entat fit-30 ta’ Novembru 2007,

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, irrappre?entata minn R. Lyal u A. Aresu, b?ala a?enti, b’indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

rikorrenti,

vs

Ir-Repubblika Taljana, irrappre?entata minn R. Adam, b?ala a?ent, assistit minn P. Gentili, avvocato dello Stato, b’indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

konvenuta,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn J.?C. Bonichot (Relatur), President tar-Raba’ Awla, a?ent President tat-Tieni Awla, C. Toader, C. W. A. Timmermans, K. Schiemann u P. K?ris, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: R. Grass,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tas-16 ta’ Lulju 2009,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Permezz tar-rikors tag?ha, il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej titlob lill-Qorti tal-?ustizzja sabiex tikkonstata li, billi ?ammet fis-se??, fir-rigward tad-dividendi ddistribwiti lil

kumpanniji stabbiliti fl-Istati Membri l-o?ra u fl-Istati li huma firmatarji tal-Ftehim dwar i?-?ona Ekonomika Ewropea, tat-2 ta’ Mejju 1992 (?U Edi??joni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 11, Vol. 52, p. 3, iktar ’il quddiem il-“Ftehim ?EE”), sistema fiskali inqas favorevoli mis-sistema applikabbli g?ad-dividendi ddistribwiti lill-kumpanniji residenti, ir-Repubblika Taljana naqset milli twettaq l-obbligi tag?ha ta?t l-Artikoli 56 KE u 40 tal-Ftehim ?EE g?al dak li g?andu x’jaqsam mal-moviment liberu tal-kapital bejn l-Istati Membri u bejn l-Istati firmatarji tal-ftehim inkwistjoni, kif ukoll milli twettaq l-obbligi tag?ha ta?t l-Artikolu 31 ta’ dan il-ftehim, g?al dak li g?andu x’jaqsam mal-libertà ta’ stabbiliment fl-Istati firmatarji ta’ dan il-ftehim.

Il-kuntest ?uridiku

Il-Ftehim ?EE

2 L-Artikolu 6 tal-Ftehim ?EE jipprovdi:

“Ming?ajr pre?udizzju g?al ?viluppi futuri tal-?urisprudenza, d-dispo?izzjonijiet ta’ dan il-Ftehim, sa fejn huma identi?i fis-sustanza g?ar-regoli korrispondenti tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Fa?am u l-Azzar u g?all-atti adottati fl-applikazzjoni ta?-?ew? Trattati, g?andhom, fl-implimentazzjoni u fl-applikazzjoni tag?hom, jigu interpretati b’konformità mad-de?i?jonijiet rilevanti tal-Qorti tal-?ustizzja tal-Komunitajiet Ewropej mog?tija qabel id-data tal-firma ta’ dan il-Ftehim.

3 L-Artikolu 31 tal-Ftehim ?EE jaqra kif ?ej:

“1. Fil-qafas tad-dispo?izzjonijiet ta’ dan il-Ftehim, ma g?andu jkun hemm l-ebda restrizzjoni fuq il-libertà ta’ stabbiliment ta’ cittadini ta’ Stat Membru tal-[Komunità Ewropea] jew ta’ Stat ta’ l-[Asso?jazzjoni Ewropea tal-Kummer? ?ieles (EFTA)] fit-territorju ta’ xi ie?or minn dawn l-Istati. Dan g?andu japplika ukoll g?at-twaqqif ta’ a?enziji, ferg?at jew kumpanniji sussidjarji minn citttadini ta’ xi Stat Membru tal-[Komunità] jew Stat ta’ l-EFTA stabbiliti fit-territorju ta’ xi wie?ed minn dawn l-Istati.

Il-libertà ta’ stabbiliment g?andha tinkludi d-dritt li wie?ed jibda’ jew je?ercita attivitajiet b?ala persuna li ta?dem g?al rasha u li jwaqqaf u jimmani??a impri?i, b’mod partikolari kumpanniji jew ditti fit-tifsira ta’ l-Artikolu 34, it-tieni paragrafu, ta?t il-kondizzjonijiet stabbiliti g?a?-?ittadini tieg?u stess bil-li?i tal-pajji? fejn dak l-istabbiliment hu effettwat, bla ?sara g?ad-dispo?izzjonijiet tal-Kapitolu 4.”

4 L-Artikolu 40 tal-Ftehim ?EE min-na?a tieg?u jistabbilixxi:

“Fil-qafas tad-dispo?izzjonijiet ta’ dan il-Ftehim, ma g?andu jkun hemm l-ebda restrizzjoni bejn il-Partijiet Kontraenti fuq il-moviment ta’ kapital li jappartjeni lil persuni li huma residenti fi Stati Membri tal-[Komunità] jew fi Stati ta’ l-EFTA u ma g?andu jkun hemm l-ebda diskriminazzjoni msejsa fuq i?-?ittadinanza jew fuq il-post ta’ residenza tal-partijiet jew fuq il-post fejn dak il-kapital hu investit. L-Anness XII fih id-dispo?izzjonijiet necessarji biex ji?i implimentat dan l-Artikolu”.

Il-le?i?lazzjoni Komunitarja

5 L-Artikolu 3(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 90/435/KEE, tat-23 ta’ Lulju 1990, dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji prin?ipali [parent] u sussidjarji ta’ Stati Membri differenti (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 147), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2003/123/KE, tat-22 ta’ Di?embru 2003 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 2, p. 3, iktar ’il quddiem id-“Direttiva 90/435”), jipprovdi:

“[...]

a) l-istatus tal-kumpannija parent g?andu ji?i attribwit g?all-inqas lil kull kumpannija ta’ Stat Membru li twettaq il-kondizzjonijiet iddikjarati fl-Artikolu 2 u li jkollha sehem minimu ta’ 20 % fil-kapital ta’ kumpannija ta’ Stat Membru ie?or li jwettaq l-istess kondizzjonijiet.

dan l-istatus g?andu ji?i attribwit ukoll, ta?t l-istess kondizzonijiet, lil kumpannija ta’ Stat Membru li jkollha s-sehem ta’ 20 % ta’ kumpannija ta’ l-istess Stat Membru, mi?mum fl-intier tieg?u jew f’parti minnu minn stabbiliment permanenti tal-kumpannija ta’ qabel lokata fi Stat Membru ie?or.

[...]”

6 Skont l-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 90/435:

“Meta kumpannija parent jew l-istabbiliment permanenti tag?ha jir?ievu l-profitti mqassna bis-sa??a ta’ l-asso?jazzjoni tal-kumpannija parent mas-sussidjarja tag?ha, l-Istat tal-kumpannija parent u l-Istat ta’ l-istabbiliment permanenti tag?ha g?andhom, g?ajr meta s-sussidjarja ti?i llikwidata, jew:

– i?ommu lura milli jintaxxaw dawn il-profitti, jew

– jintaxxaw dawn il-profitti filwaqt li jawtorizzaw lill-kumpannija parent u lill-istabbiliment permanenti li jnaqqsu mill-ammont mist?oqq tat-taxxa dak il-frazzjon tat-taxxa fuq il-korporazzjonijiet li jkollu x’jaqsam ma’ dawn il-profitti u m?allas mis-sussidjarja u minn kull sussidjara fi skala iktar baxxa, bla ?sara g?all-kondizzjoni illi f’kull skaluna kumpannija u s-sussidjara ta’ l-iskaluna iktar baxxa tag?ha jissodisfaw il-?ti?iet ipprovvduti fl-Artikolu 2 u 3, sal-limitu ta’ l-ammont tat-taxxa mit?oqqa korripsondenti.”

7 L-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435 jipprovdi:

“Il-profitti li sussidjarja tqassam lill-kumpannija parent g?andhom ikunu e?entati mit-taxxa f’ras il-g?ajn.”

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

Is-sistema tad-dividendi nazzjonali

8 Is-sistema Taljana tat-tassazzjoni tad-dividendi nazzjonali m?allsa lil kumpanniji u stabbilimenti kummer?jali su??etti fl-Italja g?at-taxxa fuq id-d?ul tal-persuni ?uridi?i tirri?ulta mid-digriet le?i?lattiv Nru 344, dwar ir-riforma tat-taxxa fuq id-d?ul ta’ persuni ?uridi?i, skont l-Artikolu 4 tal-li?i Nru 80 tas-7 ta’ April 2003 (“decreto legislativo recante *riforma dell’imposizione sul reddito delle società, a norma dell’articolo 4 della legge 7 aprile 2003, n. 80*”), tat-12 ta’ Di?embru 2003 (supplement ordinarju tal-GURI Nru 291, tas-16 ta’ Di?embru 2003), li da?al fis-se?? fl-1 ta’ Jannar 2005.

9 Wara din ir-riforma, is-sistema inkwistjoni hija rregolata mit-tieni paragrafu tal-Artikolu 89 intitolat “Dividendi u interessi”, tat-test uniku fuq it-taxxa fuq id-d?ul, adottat bid-digriet Nru 917 tal-President tar-Repubblika, tat-22 ta’ Di?embru 1986, li jipprovdi:

“Il-profitti ddistribwiti, ta?t xi forma jew denominazzjoni, tkun xi tkun, anki fil-ka?ijiet imsemmija fl-Artikolu 47(7), mill-kumpanniji u stabbilimenti msemmija fl-Artikolu 73(1)(a) u (b), ma jikkostitwixxux element ta’ d?ul g?as-sena finanzjarja li fiha jkunu t?allsu, peress li 95 % tat-total tag?hom huwa esklu? mid-d?ul tal-kumpannija jew tal-istabbiliment benefi?jarju”.

10 Skont l-Artikolu 73(1)(a) u (b) tal-imsemmi test uniku:

“Huma su??etti g?at-taxxa fuq id-d?ul tal-persuni ?uridi?i:

“a) il-kumpanniji b’responsabbiltà limitata pubbli?i u s-so?jetajiet in akkomandita limitati bl-azzjonijiet, il-kumpanniji b’responsabbiltà limitata privati, il-kooperattivi u s-so?jetajiet mutwalisti?i, stabbiliti fit-territorju tal-Istat;

b) l-entitajiet pubbli?i u privati g?ajr il-kumpanniji, stabbiliti fit-territorju tal-Istat, li l-g?an esklu?iv jew prin?ipali tag?hom huwa t-twettiq ta’ attivitajiet kummer?jali.”

Is-sistema tad-dividendi li jit?allsu lil benefi?jarji barranin

11 It-tielet paragrafu ta-Artikolu 27, intitolat “Taxxa fuq id-dividendi”, tad-digriet Nru 600 tal-President tar-Repubblika, li jistabbilixxi dispo?izzjonijiet komuni g?all-kalkolu tat-taxxa fuq id-d?ul (decreto del Presidente della Republica recante *disposizioni comuni in materia di accertamento delle imposte sui redditi*), tad-29 ta’ Settembru 1973, jipprovdi:

“G?andha tin?amm taxxa f’ras il-g?ajn bir-rata ta’ 27 % fuq il-profitti ddistribwiti lil persuni mhux residenti fit-territorju nazzjonali. Ir-rata tat-taxxa titnaqqas g?al 12.5 % fir-rigward tal-profitti m?allsa lill-azzjonisti tat-tifdil. Dawk li ma humiex residenti, g?ajr l-azzjonisti tat-tifdil, g?andhom id-dritt g?ar-rifu?joni, sal-limitu ta’ 4/9 tal-ammont mi?mum, tat-taxxa definittiva li jkunu ?allsu fi Stat ie?or fuq l-istess profitti, u l-prova ta’ dan g?andha ting?ata permezz ta’ ?ertifikat ma?ru? mill-awtorità fiskali kompetenti tal-Istat barrani”.

12 L-Artikolu 27a ta’ dan id-digriet jipprovdi g?ar-rifu?joni tat-taxxa jew, ta?t ?erti kundizzjonijiet, l-e?enzjoni mit-taxxa f’ras il-g?ajn prevista fl-Artikolu 27 tal-imsemmi digriet fil-ka? ta’ kumpanniji stabbiliti fi Stat Membru u li jissodisfaw il-kundizzjonijiet dwar il-livell ta’ ishma mi?muma fil-kapital tal-kumpannija li tiddistribwixxi u t-tul tal-perijodu li matulu n?ammu previsti mid-Direttiva 90/435.

Il-pro?edura prekontenzju?a

13 Peress li l-Kummissjoni kkunsidrat is-sistema fiskali tad-dividendi ta’ ori?ini Taljana ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stat Membru ie?or jew fi Stat firmatarju tal-Ftehim ?EE inkompatibbli mal-moviment liberu tal-kapital u mal-libertà ta’ stabbiliment, hija dde?idiet li tibda l-pro?edura prevista fl-Artikolu 226 KE u intimat lir-Repubblika Taljana b’ittra tat-18 ta’ Ottubru 2005.

14 Peress li ma kinitx konvinta mill-argumenti mressqa mir-Repubblika Taljana fl-ittra tag?ha tad-9 ta’ Frar 2006, il-Kummissjoni bag?tet, permezz ta’ ittra tal-4 ta’ Lulju 2006, opinjoni motivata lil dan l-Istat Membru fejn stednitu jie?u l-mi?uri ne?essarji sabiex jikkonforma ru?u ma’ din l-opinjoni f’terminu ta’ xahrejn li bdew jiddekorru mill-?urnata li fiha r?ieva din l-opinjoni.

15 B’ittra tat-30 ta’ Jannar 2007 ir-Repubblika Taljana rrispondiet g?all-opinjoni motivata. Peress li kkunsidrat li dan l-Istat Membru ma rrimedjax il-ksur allegat, il-Kummissjoni dde?idiet li tippre?enta dan ir-rikors.

Fuq ir-rikors

Fuq l-ammissibbiltà

16 Ir-Repubblika Taljana ssostni li r-rikors huwa inammissibbli min?abba li s-su??ett tieg?u ma huwiex pre?i? bi??ejjed. Il-Kummissjoni llimitat ru?ha sabiex tqabbel testi le?i?lattivi diversi u li tikkonstata li huma jipprovdu g?al tassazzjoni f'ras il-g?ajn fuq id-dividendi li jit?allsu lil benefi?jarji barranin og?la mil-livell ta' tassazzjoni prevista g?ad-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fl-Italja, ming?ajr ma wettqet anali?i pre?i?a u kompleta ta' kull wa?da minn dawn il-le?i?lazzjonijiet u ming?ajr ma uriet b'mod spe?ifiku l-inkompatibbiltà ta' kull wa?da minnhom mal-prin?ipji li hija tinvoka.

17 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar li l-Artikolu 38(1)(?) tar-Regoli tal-Pro?edura jipprovdi li kull rikors promotur g?andu jkun fih, b'mod partikolari, is-su??ett tal-kaw?a u sunt tar-ra?unijiet imressqa. Konsegwentement, huwa l-obbligu tal-Kummissjoni, f'kull rikors ippre?entat ta?t l-Artikolu 226 KE, li tindika b'mod suffi?jentement pre?i? u koerenti l-ilmenti invokati, sabiex tippermetti lill-Istat Membru jipprepara d-difi?a tieg?u u lill-Qorti tal-?ustizzja tivverifika l-e?istenza tal-allegat nuqqas ta' twettiq ta' obbligu (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-13 ta' Di?embru 1990, Il?Kummissjoni vs Il?Gre?ja, C?347/88, ?abra p. I?4747, punt 28, u tal-4 ta' Mejju 2006, Il?Kummissjoni vs Ir?Renju Unit, C?98/04, ?abra p. I?4003, punt 18).

18 F'dan il-ka?, jirri?ulta b'mod suffi?jentement ?ar u pre?i? mill-motivazzjoni kif ukoll mit-talbiet tar-rikors tal-Kummissjoni li dan jirrigwarda l-konformità mal-prin?ipji tal-moviment liberu tal-kapital u tal-libertà ta' stabbiliment tad-differenza bejn is-sistema fiskali tad-dividendi ddistribwiti lil residenti Taljani u dik tad-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra jew fi Stati firmatarji tal-Ftehim ?EE.

19 Peress li r-rikors huwa ?ar, g?andha konsegwentement ti?i mi??uda l-e??ezzjoni ta' inammissibbiltà mqajma mir-Repubblika Taljana.

Fuq il-mertu

L-argumenti tal-partijiet

20 Il-Kummissjoni essenzjalment issostni li d-dividendi m?allsa lill-kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra jew fl-Istati li huma firmatarji tal-Ftehim ?EE huma trattati b'mod inqas favorevoli minn dawk im?allsa lill-kumpanniji residenti fl-Italja. Dan jiskora??ixxi l-investimenti f'kumpanniji stabbiliti fl-Italja minn kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra jew fi Stati li huma firmatarji tal-Ftehim ?EE u huwa, f'dan is-sens, ta' xkiel g?all-moviment liberu tal-kapital.

21 Peress li d-Direttiva 90/435 ma hijiex applikabbli g?all-kumpanniji stabbiliti fl-Istati li huma firmatarji tal-Ftehim ?EE u sa fejn is-sistema fiskali Taljana tad-dividendi li jit?allsu lil benefi?jarji barranin tikkon?erna wkoll l-ishma ta' kontroll f'kumpanniji Taljani li huma proprjetà ta' kumpanniji stabbiliti fl-Istati li huma firmatarji tal-Ftehim ?EE, il-Kummissjoni ssostni li l-Artikolu 31 tal-Ftehim ?EE, li jipprojbixxi, b'mod simili g?ad-dispo?izzjonijiet korrispondenti tat-Trattat KE, kull restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment, ukoll inkiser.

22 Ir-Repubblika Taljana ssostni li l-fatt li ji?u e?entati mit-taxxi d-dividendi nazzjonali i?da li ji?u su??etti g?al taxxa f'ras il-g?ajn id-dividendi li jit?allsu lil benefi?jarji barranin ma huwiex ne?essarjament u fi kwalunkwe sitwazzjoni kuntrarju g?ad-dritt Komunitarju. L-inkompatibbiltà mad-dritt Komunitarju tkun tista' ti?i kkonstatata biss fis-sitwazzjoni konkreta fejn, wara applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tal-ftehim bilaterali dwar ?elsien minn taxxa doppja, il-kumpannija tal-Istat Membru l-ie?or li tir?ievi d-dividendi ma tkunx f'po?izzjoni li telimina fl-Istat Membru fejn tinsab is-sede tag?ha t-taxxa doppja, pere?empju billi ssir tpa?ija mad-d?ul taxxabbli

tag?ha stess fuq livell nazzjonali tat-taxxa f'ras il-g?ajn li ?iet imposta fl-Istat Membru tal-kumpannija li ddistribwiet id-dividendi. B'hekk, fis-sitwazzjoni fejn il-ftehim bilaterali dwar ?elsien minn taxxa doppji jipprovdi, f'dan l-Istat Membru ta' destinazzjoni, mekkani?mu ta' tpa?ija f'dan l-Istat, tat-taxxa f'ras il-g?ajn applikata fl-Istat Membru tas-sors, ir-Repubblika Taljana tikkunsidra li ma jkunx hemm diskriminazzjoni li tmur kontra l-Artikolu 56 KE. Il-klaw?oli ta' tpa?ija previsti minn dawn il-ftehim bilaterali jikkorrispondu mas-setg?a li g?andhom l-Istati Membri li jqassmu l-kompetenza fiskali tag?hom.

23 F'dan ir-rigward il-Kummissjoni ma tressaqx il-prova li l-ebda wie?ed mill-ftehim bilaterali konklu?i mir-Repubblika Taljana jippermetti li ji?i eliminat l-impatt tat-taxxa f'ras il-g?ajn applikata f'dan l-Istat Membru.

24 Ir-Repubblika Taljana ssostni wkoll li t-trattament fiskali tad-dividendi li jit?allsu lil benefi?jarji barranin g?andu ji?i evalwat fid-dawl tas-sistema kollha ta' tassazzjoni tad-dividendi ddistribwiti lil benefi?jarji ?ewwa dan l-Istat Membru. F'dan l-a??ar imsemmi ka?, id-distribuzzjoni ta' dividend lil persuna fi?ika azzjonista, residenti fl-Italja, hija su??etta g?at-taxxa. L-e?enzjoni ta' 95 % tad-dividendi ri?evuti mill-persuni taxxabbli hija sempli?ement stadju preparatorju g?at-tassazzjoni tal-persuni fi?i?i azzjonisti. Fis-sitwazzjoni fejn l-azzjonista hija kumpannija mhux residenti, li normalment tqassam id-dividendi lil persuni fi?i?i mhux residenti, ma hemmx tassazzjoni tal-persuni fi?i?i. Ir-Repubblika Taljana ssostni li kumpannija mhux residenti ti?i fil-fatt intaxxata iktar min?abba l-fatt li l-livell ta' tassazzjoni fuq il-profitti tal-kumpanniji jrid tkun koerenti ma' dak previst g?all-persuni fi?i?i. B'dan il-mod, il-livell ta' tassazzjoni bejn l-azzjonista persuna fi?ika residenti u l-azzjonista mhux residenti jkun ekwivalenti.

25 Ir-Repubblika Taljana sussidjarjament issostni li d-differenza fit-trattament hija ??ustifikata bid-differenza fis-sitwazzjoni, marbuta mal-fatt li l-kumpanniji mhux residenti ma g?andhom l-ebda obbligu li jikkomunikaw lis-servizzi tat-taxxa Taljani l-pre?enza, fi ?dan il-kapital ta' kumpanniji b?al dawn, ta' persuni fi?i?i li jirrisjedu fl-Italja.

26 Ir-Repubblika Taljana, ssostni wkoll li anki jekk jitqies li s-sitwazzjonijiet ma humiex differenti, id-diskriminazzjoni hija ??ustifikata bir-rekwi?iti tal-koerenza tas-sistema fiskali kif ukoll bil-?tie?a tal-prevenzjoni tal-frodi jew l-eva?joni fiskali.

27 Ir-Repubblika Taljana ssostni wkoll li l-Kummissjoni fi kwalunkwe ka? ma tistax takku?aha li ma anti?ipatx l-i?vilupp tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja u s-sentenzi tal-14 ta' Di?embru 2006, Denkavit Internationaal u Denkavit France (C?170/05, ?abra p. I?11949), u tat-8 ta' Novembru 2007, Amurta (C?379/05, ?abra p. I?9569), mog?tija wara l-iskadenza tat-terminu li ng?atalha fl-opinjoni motivata.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja

– Fuq il-ksur tal-Artikolu 56(1) KE

28 Preliminarjament, g?andu ji?i mfakkar li, g?alkemm it-tassazzjoni diretta taqa' ta?t il-kompetenza tal-Istati Membri, dawn tal-a??ar g?andhom je?er?itawha filwaqt li josservaw id-dritt Komunitarju (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-13 ta' Di?embru 2005, Marks & Spencer, C?446/03, ?abra p. I?10837, punt 29).

29 B’hekk, fin-nuqqas ta’ mi?uri ta’ unifikazzjoni jew ta’ armonizzazzjoni Komunitarja, l-Istati Membri jibqa’ jkollhom il-kompetenza sabiex jiddeterminaw, permezz ta’ ftehim jew unilateralment, il-kriterji ta’ tqassim tas-setg?a ta’ tassazzjoni tag?hom, sabiex, b’mod partikolari, ti?i eliminata t-taxxa doppja (sentenzi tat-12 ta’ Mejju 1998, Gilly, C?336/96, ?abra p. I?2793, punti 24 u 30, kif ukoll tas-7 ta’ Settembru 2006, N, C?470/04, ?abra p. I?7409, punt 44).

30 Id-Direttiva 90/435 hija inti?a sabiex telimina, billi ti?i stabbilita sistema fiskali komuni, kull ?vanta?? g?all-kooperazzjoni bejn kumpanniji ta’ Stati Membri differenti meta mqabbla mal-kooperazzjoni bejn kumpanniji fl-istess Stat Membru u sabiex b’hekk tiffa?ilita l-formazzjoni ta’ grupp ta’ kumpanniji fuq il-livell Komunitarju (sentenza tat-12 ta’ Di?embru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C?446/04, ?abra p. I?11753, punt 103).

31 Fir-rigward tal-ishma li ma jaqg?ux ta?t id-Direttiva 90/435, huma l-Istati Membri li g?andhom jistabbilixxu jekk, u sa fejn, g?andha ti?i evitata t-taxxa doppja ekonomika tal-profitti ddistribwiti u li jda??lu, g?al dan il-g?an, unilateralment jew permezz ta’ ftehim konklu? ma’ Stati Membri o?ra pro?eduri inti?i sabiex jipprevjenu jew inaqqsu din it-taxxa doppja ekonomika. Madankollu, dan il-fatt wa?dieni ma jfissirx li l-Istati Membri jistg?u jimponu mi?uri li jmorru kontra l-libertajiet tal-moviment iggarantiti mit-Trattat KE (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta’ Di?embru 2006, Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, C?374/04, ?abra p. I?11673, punt 54).

32 Fil-ka? pre?enti, il-le?i?lazzjoni Taljana te?enta mit-taxxa, sa 95 %, id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji residenti u tissu??etta lir-rimanenti 5 % g?ar-rata normali tat-taxxa fuq id-d?ul tal-kumpanniji, li hija ta’ 33 %. Id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra huma su??etti g?al taxxa f’ras il-g?ajn bir-rata ta’ 27 %, u sa 4/9 ta’ din is-somma jistg?u, barra minn hekk u fuq talba, jit?allsu lura. Taxxa f’ras il-g?ajn b’rata mnaqqsa tista’ tkun ukoll applikata, skont id-dispo?izzjonijiet ta’ diversi ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja, meta ?erti kundizzjonijiet relatati ma’ ishma mi?muma u mat-tul tal-perijodu li matulu n?ammu huma sodisfatti, i?da din ir-rata tibqa’ og?la minn dik imposta fuq id-dividendi ddistribwiti lill-kumpanniji residenti.

33 Ma huwiex ikkontestat, fl-a??ar nett, li l-le?i?lazzjoni Taljana tissu??etta d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra g?al rata ta’ tassazzjoni og?la minn dik li g?aliha huma su??etti d-dividendi ddistribwiti lill-kumpanniji residenti.

34 Ir-Repubblika Taljana madankollu ssostni li din id-differenza fit-trattament hija biss apparenti peress li je?tie? li ji?u kkunsidrati, minn na?a, il-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja u, min-na?a l-o?ra, is-sistema fiskali Taljana b’mod ?enerali.

35 Fuq l-ewwel punt, ir-Repubblika Taljana ssostni li d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra fir-realtà ma humiex ittrattati b’mod differenti mid-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji residenti peress li l-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja jippermettu t-tpa?ija tat-taxxa f’ras il-g?ajn imposta fl-Italja ma’ dik dovuta fl-Istat Membru l-ie?or.

36 F’dan ir-rigward, huwa ?ertament minnu li l-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li ma jistax ji?i esklu? li Stat Membru jirnexxilu jiggarantixxi l-osservanza tal-obbligi tieg?u li jirri?ultaw mit-Trattat billi jikkonkludi ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja ma’ Stat Membru ie?or (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar ’il fuq, Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, punt 71, u Amurta, punt 79).

37 G?al dan il-g?an huwa madankollu ne?essarju li l-applikazzjoni tal-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja tippermetti li ji?u kkompensati l-effetti tad-differenza fit-trattament li jirri?ultaw mil-

le?i?lazzjoni nazzjonali. Fil-fatt huwa biss fis-sitwazzjoni fejn it-taxxa f'ras il-g?ajn imposta skont il-le?i?lazzjoni nazzjonali tista' ti?i pa?uta mat-taxxa dovuta fl-Istat Membru l-ie?or f'ammont li jkun ekwivalenti g?ad-differenza fit-trattament li tirri?ulta mil-le?i?lazzjoni nazzjonali li d-differenza fit-trattament bejn id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra u d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji residenti tisparixxi totalment.

38 Fil-ka? pre?enti, g?andu jing?ad li tpa?ija b?al din mat-taxxa dovuta fl-Istat Membru l-ie?or tat-taxxa f'ras il-g?ajn imposta fl-Italja ma hijiex iggarantita mil-le?i?lazzjoni Taljana. Fil-fatt, it-tpa?ija tippresupponi b'mod partikolari li d-dividendi provenjenti mill-Italja jkunu ntaxxati b'mod suffi?jenti fl-Istat Membru l-ie?or. Hekk kif l-Avukat ?enerali sostniet fil-punti 58 u 59 tal-konklu?jonijiet tag?ha, jekk dawn id-dividendi ma humiex intaxxati jew jekk ma humiex intaxxati bi??ejjed, is-somma mi?muma f'ras il-g?ajn fl-Italja jew parti minnha ma tistax ti?i pa?uta. F'dan il-ka?, id-differenza fit-trattament li tirri?ulta mill-applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni nazzjonali ma tistax ti?i kkumpensata mill-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tal-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja.

39 Issa, l-g?a?la li ji?i ntaxxat, fl-Istat Membru l-ie?or, id-d?ul provenjenti mill-Italja jew il-livell li fih huwa ntaxxat ma tiddependix mir-Repubblika Taljana i?da mill-metodi ta' tassazzjoni ddefiniti mill-Istat Membru l-ie?or. B'hekk ir-Repubblika Taljana ma tistax issostni li t-tpa?ija tat-taxxa f'ras il-g?ajn imposta fl-Italja mat-taxxa dovuta fl-Istat Membru l-ie?or, skont id-dispo?izzjonijiet tal-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja, tippermetti fi kwalunkwe ka? li tikkumpensa d-differenza fit-trattament li tirri?ulta mill-applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni nazzjonali.

40 G?alhekk ir-Repubblika Taljana ma tistax issostni li, min?abba l-applikazzjoni tal-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja, id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra ma humiex, finalment, ittrattati b'mod differenti mid-dividendi ddistribwiti lill-kumpanniji residenti.

41 Barra minn hekk ir-Repubblika Taljana indikat matul il-pro?eduri li hija ma kkonkludietx ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja mas-Slovenja. Konsegwentement, l-argumenti tag?ha, fi kwalunkwe ka? ma jistg?ux jintlaqg?u fir-rigward tad-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fis-Slovenja.

42 Fuq it-tieni punt, ir-Repubblika Taljana lanqas ma tista' ssostni li d-differenza fit-trattament ikkonstatata fil-punt 33 tas-sentenza pre?enti ma te?istix peress li g?andha ti?i kkunsidrata s-sistema ta' tassazzjoni Taljana b'mod ?enerali, li l-g?an tag?ha huwa li ti?i ?gurata b'mod dirett jew indirett it-tassazzjoni tal-persuni fi?i?i li huma l-benefi?jarji finali tad-dividendi, u b'mod partikolari l-fatt li l-persuna fi?ika residenti u azzjonista hija su??etta g?at-taxxa personali fuq id-d?ul tag?ha, b'mod li l-livell ta' tassazzjoni bejn l-azzjonist li huwa persuna fi?ika residenti u l-azzjonist mhux residenti jkun fir-realtà l-istess.

43 Fil-fatt huwa suffi?jenti, sabiex ji?i mi??ud dan l-argument, li jing?ad li b'dan l-argument qed ji?u pparagunati sistemi u sitwazzjonijiet li ma humiex paragunabbli, ji?ifieri minn na?a persuni fi?i?i benefi?jarji ta' dividendi nazzjonali u s-sistema ta' tassazzjoni tag?hom fuq id-d?ul u, min-na?a l-o?ra, kumpanniji b'kapital azzjonarju benefi?jarji ta' dividendi li jit?allsu lil benefi?jarji barranin u t-taxxa f'ras il-g?ajn li hija imposta mir-Repubblika Taljana. F'dan ir-rigward, il-fatt li l-le?i?lazzjoni Taljana g?andha l-g?an, skont ir-Repubblika Taljana, li tikkore?i ?bilan? eventwali fil-livell ta' tassazzjoni tal-persuni fi?i?i li g?andhom ishma fil-kumpanniji li lilhom jit?allsu d-dividendi huwa irrilevanti.

44 Dan l-Istat Membru ma jistax konsegwentement isostni li ma hemmx differenza fit-trattament bejn il-metodu ta' tassazzjoni tad-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra u dak tad-dividendi ddistribwiti lill-kumpanniji residenti.

45 Issa, differenza fit-trattament b?al din tista' tiskora??ixxi lill-kumpanniji stabbiliti fi Stati

Membri o?ra milli jinvestu fl-Italja. Din konsegwentement tammonta g?al restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital ipprojbita, b?ala prin?ipju, mill-Artikolu 56(1) KE.

46 Madankollu, g?andu ji?i e?aminat jekk din ir-restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital tistax ti?i ??ustifikata fid-dawl tad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat.

47 B'mod konformi mal-Artikolu 58(1) KE, "[i]d-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 56 m'g?andhomx jippre?udikaw id-dritt ta' l-Istati Membri […] li japplikaw id-disposizzjonijiet relevanti tal-li?i fiskali tag?hom li jag?mlu distinzjoni bejn persuni li j?allsu t-taxxa li mhumiex fl-istess sitwazzjoni rigward il-post ta' residenza tag?hom […]".

48 Id-deroga prevista fl-imsemmija dispo?izzjoni hija hi stess limitata mill-Artikolu 58(3) KE li jipprovdi li d-dispo?izzjonijiet nazzjonali msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu "m'g?andhomx jikkostitwixxu mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew restrizzjoni mo?bija fuq il-moviment liberu ta' kapital u ?lasijiet kif definit fl-Artikolu 56".

49 Id-differenzi fit-trattament awtorizzati mill-Artikolu 58(1)(a) KE g?andhom b'hekk ji?u distinti minn diskriminazzjonijiet ipprojbiti mill-paragrafu 3 ta' dan l-istess artikolu. Issa, mill-?urisprudenza jirri?ulta li, sabiex le?i?lazzjoni fiskali nazzjonali b?al dik inkwistjoni hawnhekk tkun tista' titqies b?ala kompatibbli mad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-moviment liberu tal-kapital, je?tie? li d-differenza fit-trattament tikkon?erna sitwazzjonijiet li ma humiex o??ettivament paragunabbli jew li d-differenza tkun i??ustifikata minn ra?uni imperattiva ta' interess ?enerali (ara s-sentenzi tas-6 ta' ?unju 2000, Verkooijen, C?35/98, ?abra p. I?4071, punt 43; tas-7 ta' Settembru 2004, Manninen, C?319/02, ?abra p. I?7477, punt 29, u tat-8 ta' Settembru 2005, Blanckaert, C?512/03, ?abra p. I?7685, punt 42).

50 Konsegwentement, g?andu ji?i vverifikat jekk, fid-dawl tal-g?an tal-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni, il-kumpanniji benefi?jarji tad-dividendi residenti fl-Italja u dawk stabbiliti fi Stat Membru ie?or jinsabux f'sitwazzjonijiet paragunabbli.

51 Il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li, fir-rigward tal-mi?uri previsti minn Stat Membru sabiex jimpedixxi jew inaqqas l-impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi, jew it-taxxa doppja ekonomika, fuq profitti ddistribwiti minn kumpanniji residenti, l-azzjonisti residenti li jir?ievu d-dividendi ma jinsabux ne?essarjament f'sitwazzjoni li tixbah lil dik ta' azzjonisti li jir?ievu dividendi u li jirrisjedu fi Stat Membru ie?or (sentenzi Denkavit Internationaal u Denkavit France, i??itata iktar 'il fuq, punt 34).

52 Madankollu, mill-mument li Stat Membru, unilateralment jew permezz ta' ftehim, jimponi t-taxxa fuq id-d?ul mhux biss fuq l-azzjonisti residenti, i?da wkoll fuq azzjonisti mhux residenti, fir-rigward tad-dividendi li huma jir?ievu ming?and kumpannija residenti, is-sitwazzjoni tal-imsemmija azzjonisti mhux residenti toqrob dik tal-azzjonisti residenti (sentenzi ??itati iktar 'il fuq Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, punt 68; Denkavit Internationaal u Denkavit France, punt 35, kif ukoll Amurta, punt 38).

53 Fil-fatt, huwa biss l-e?er?izzju minn dan l-istess Stat tal-kompetenza fiskali tieg?u li, indipendentement minn kull tassazzjoni fi Stat Membru ie?or, jag?ti lok g?al riskju ta' impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi jew ta' taxxa doppja ekonomika. F'ka? b?al dan, sabiex il-kumpanniji benefi?jarji li ma humiex residenti ma ji?ux su??etti g?al restrizzjoni pprojbita fuq il-moviment liberu tal-kapital, b?ala regola ?enerali, permezz tal-Artikolu 56 KE, l-Istat li fih hija stabbilita l-kumpannija li tqassam id-dividendi g?andu ji?gura li, meta mqabbla mal-pro?edura prevista fid-dritt nazzjonali tieg?u g?all-prevenzjoni jew it-tnaqqis tal-impo?izzjoni ta' sensiela ta' taxxi jew ta' taxxa doppja ekonomika, il-persuni mhux residenti jkunu su??etti g?al trattament ekwivalenti g?al dak applikabbli g?ar-residenti (ara s-sentenza Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, punt 70, kif ukoll Amurta, punt 39).

54 Issa, g?andu jing?ad li l-le?i?latur Taljan g?a?el li je?er?ita l-kompetenza fiskali tieg?u fuq id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra. Il-benefi?jarji mhux residenti ta' dawn id-dividendi konsegwentement jinsabu f'sitwazzjoni paragunabbli g?al dik tar-residenti g?al dak li jirrigwarda r-riskju tat-taxxa doppja ekonomika tad-dividendi ddistribwiti mill-kumpanniji residenti, b'mod li l-benefi?jarji mhux residenti ma jistg?ux ji?u ttrattati b'mod differenti minn benefi?jarji residenti.

55 F'dan ir-rigward, ir-Repubblika Taljana ssostni li d-differenza fit-trattament hija ??ustifikata minn ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali inti?i sabiex ji?guraw il-koerenza tas-sistema fiskali, il-manteniment ta' tqassim bilan?jat tal-poter ta' tassazzjoni u l-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa, ra?unijiet li l-Qorti tal-?ustizzja effettivament g?arfet b?ala ta' tali natura li ji??ustifikaw differenzi b?al dawn (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Marks & Spencer, i??itata iktar 'il fuq, punt 51; tal-15 ta' Mejju 2008, Lidl Belgium, C?414/06, ?abra p. I?3601, punt 42, kif ukoll, fir-rigward tal-?ustifikazzjoni bba?ata fuq il-koerenza tas-sistema fiskali, is-sentenzi tat-28 ta' Jannar 1992, Bachmann, C?204/90, ?abra p. I?249, punt 28, u tat-13 ta' Marzu 2007, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C?524/04, ?abra p. I?2107, punt 68).

56 Fir-rigward tal-?ustifikazzjoni bba?ata fuq il-koerenza tas-sistema fiskali u l-manteniment ta' tqassim bilan?jat tal-poter ta' tassazzjoni, huwa suffi?jenti, sabiex ti?i mi??uda, li jing?ad li r-Repubblika Taljana tu?a essenzjalment l-argumenti esposti sabiex tiddefendi l-argument li d-differenza fit-trattament imsemmija fil-punt 33 tas-sentenza pre?enti ma te?istix peress li je?tie? ukoll li ji?i kkunsidrat li l-persuni fi?i?i azzjonisti residenti huma su??etti fl-Italja g?at-taxxa fuq id-d?ul. G?ar-ra?unijiet spjegati fil-punt 43 tas-sentenza pre?enti, argumentazzjoni b?al din ma tistax tintlaqa'.

57 Fir-rigward tal-?ustifikazzjoni bba?ata fuq il-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa, g?andu ji?i mfakkar li restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital tista' tkun ammessa biss bil-kundizzjoni li tkun adegwata sabiex tiggarantixxi t-twettiq tal-g?an inkwistjoni ming?ajr ma tmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan l-g?an (sentenzi Marks & Spencer, i??itata iktar 'il fuq, punt 35; tat-12 ta' Settembru 2006, Cadbury Schweppes u Cadbury Schweppes Overseas, C?196/04, ?abra p. I?7995, punt 47, kif ukoll Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, i??itata iktar 'il fuq, punt 64).

58 B'hekk, ?ustifikazzjoni bba?ata fuq il-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa tista' ti?i a??ettata biss jekk hija tirrigwarda skemi purament artifi?jali li g?andhom l-g?an li ti?i evitata l-li?i fiskali, ?a?a li teskludi kull pre?unzjoni ?enerali ta' eva?joni. B'hekk, pre?unzjoni ?enerali ta' eva?joni jew ta' evitar tat-taxxa ma tistax tkun suffi?jenti sabiex ti??ustifika mi?ura fiskali li tista' tippre?udika l-g?anijiet tat-Trattat (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-26 ta' Settembru 2000, Il?Kummissjoni vs Il?Bel?ju, C?478/98, ?abra p. I?7587, punt 45, kif ukoll Cadbury Schweppes u Cadbury Schweppes Overseas, i??itata iktar 'il fuq, punt 50 u l-?urisprudenza ??itata).

59 Issa, fil-ka? pre?enti, huwa b'mod ?enerali li d-dividendi kollha ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra huma su??etti g?al sistema fiskali inqas favorevoli. Trattament inqas favorevoli b?al dan ma jistax, g?alhekk, ikun i??ustifikat fid-dawl tal-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa.

60 Barra minn hekk, id-Direttiva tal-Kunsill 77/799/KEE, tad-19 ta' Di?embru 1977, dwar l-g?ajnuna komuni bejn l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri fil-qasam tat-tassazzjoni diretta u indiretta (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 63), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 92/12/KEE, tal-25 ta' Frar 1992 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 179, iktar 'il quddiem id-"Direttiva 77/799"), tista' ti?i invokata minn Stat Membru sabiex jikseb, mill-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Membru ie?or, l-informazzjoni ne?essarja kollha li permezz tag?ha jkun jista' jistabbilixxi b'mod korrett l-ammont tat-taxxi koperti mill-imsemmija direttiva (ara s-sentenza Cadbury Schweppes u Cadbury Schweppes Overseas, i??itata iktar 'il fuq, punt 71).

61 It-trattament inqas favorevoli li g?aliha l-le?i?lazzjoni Taljana tissu??etta d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra tammonta, konsegwentement, g?al restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital inkompatibbli mal-Artikolu 56(1) KE.

62 Fl-a??ar nett, ir-Repubblika Taljana ma tistax issostni li r-rikors g?al nuqqas ta' twettiq ta' obbligu g?andu fi kwalunkwe ka? ji?i mi??ud peress li l-inkompatibbiltà tal-le?i?lazzjoni tag?ha mal-Artikolu 56(1) KE tirri?ulta mill-interpretazzjoni ta' dan l-artikolu li saret mill-Qorti tal-?ustizzja f'sentenzi mog?tija fil-kuntest ta' rinviju g?al de?i?joni preliminari f'data sussegwenti g?al dik tal-opinjoni motivata fil-kaw?a pre?enti.

63 Fil-fatt, l-interpretazzjoni li, fl-e?er?izzju tal-kompetenza li jag?tiha l-Artikolu 234 KE, il-Qorti tal-?ustizzja tag?ti lil regola ta' dritt Komunitarju ti??ara u tippre?i?a t-tifsira u l-portata ta' din ir-regola, hekk kif g?andha jew kellha tkun mifhuma u applikata minn meta ?iet implementata (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-27 ta' Marzu 1980, Denkavit italiana, 61/79, ?abra p. 1205, punt 16), ?lief jekk il-Qorti tal-?ustizzja tkun limitat, fir-rigward tal-passat, il-possibbiltà li d-dispo?izzjoni hekk interpretata ti?i invokata (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Denkavit italiana, i??itata iktar 'il fuq, punt 17).

64 Minn dak kollu li ntqal jirri?ulta li, billi ssu??ettat id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra g?al sistema fiskali inqas favorevoli minn dik applikata g?ad-dividendi ddistribwiti lill-kumpanniji residenti, ir-Repubblika Taljana naqset milli twettaq l-obbligi tag?ha ta?t l-Artikolu 56(1) KE.

– Fuq il-ksur tal-Ftehim ?EE

65 Wie?ed mill-g?anijiet prin?ipali tal-Ftehim ?EE huwa li jinkiseb bl-iktar mod komplet possibbli l-moviment liberu tal-merkanzija, tal-persuni, tas-servizzi u tal-kapital fi?-?ona Ekonomika Ewropea (?EE) kollha, b'tali mod li s-suq intern ma?luq fit-territorju tal-Komunità ji?i esti? g?all-Istati tal-EFTA. F'din il-perspettiva, diversi dispo?izzjonijiet tal-imsemmi ftehim huma inti?i sabiex jiggarantixxu l-interpretazzjoni l-iktar uniformi possibbli tieg?u fi?-?EE kollha (ara l-Opinjoni 1/92, tal-10 ta' April 1992, ?abra p. I?2821). F'dan il-kuntest, hija l-Qorti tal-?ustizzja li g?andha tara li r-regoli tal-Ftehim ?EE, essenzjalment identi?i g?al dawk tat-trattat, ji?u interpretati b'mod uniformi fl-Istati Membri (sentenza tat-23 ta' Settembru 2003, Ospelt u Schlössle Weissenberg, C?452/01, ?abra p. I?9743, punt 29).

66 Minn dan jirri?ulta li, g?alkemm restrizzjonijiet g?all-moviment liberu tal-kapital bejn ?ittadini tal-Istati firmatarji tal-Ftehim ?EE g?andhom ikunu evalwati fid-dawl tal-Artikolu 40 u tal-Anness XII tal-imsemmi ftehim, dawn id-dispo?izzjonijiet g?andhom l-istess portata ?uridika b?al dik tad-

dispo?izzjonijiet, essenzjalment identi?i, tal-Artikolu 56 KE (ara s-sentenza tal-11 ta’ ?unju 2009, Il?Kummissjoni vs Il?Pajji?i l?Baxxi, C?521/07, ?abra p. I?4873, punt 33).

67 G?aldaqstant u g?ar-ra?unijiet esposti fl-e?ami tar-rikors fir-rigward tal-Artikolu 56(1) KE, g?andu ji?i kkunsidrat li t-trattament inqas favorevoli li g?alih il-le?i?lazzjoni Taljana tissu??etta d-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fl-Istati firmatarji tal-Ftehim ?EE jammonta g?al restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital fis-sens tal-Artikolu 40 tal-Ftehim ?EE.

68 Madankollu g?andu ji?i kkonstatat li din ir-restrizzjoni hija ??ustifikata bir-ra?uni imperattiva ta’ interess ?enerali tal-?lieda kontra l-frodi fiskali.

69 Hekk kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet, il-?urisprudenza li tirrigwarda r-restrizzjonijiet g?all-e?er?izzju tal-libertajiet ta’ moviment fi ?dan il-Komunità, ma tistax ti?i kompletament trasposta g?all-moviment tal-kapital bejn l-Istati Membri u l-pajji?i terzi, peress li dawn il-libertajiet ta’ movimenti jaqg?u f’kuntest legali differenti (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta’ Di?embru 2007, A, C?101/05, ?abra p. I?11531, punt 60).

70 Fil-ka? pre?enti, g?andu jing?ad li, l-ewwel nett, il-qafas ta’ kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri stabbilit bid-Direttiva 77/799 ma je?istix bejnhom u l-awtoritajiet kompetenti ta’ pajji? terz meta dan tal-a??ar ma jkun ?a ebda impenn ta’ g?ajnuna re?iproka.

71 Sussegwentement ir-Repubblika Taljana sostniet, ming?ajr ma ?iet kontradetta, li ebda dispo?izzjoni ta’ skambju ta’ informazzjoni ma te?isti bejnha u l-Prin?ipat tal-Liechtenstein. Fl-a??ar nett, ir-Repubblika Taljana sostniet, ukoll ming?ajr ma ?iet kontradetta fuq dan il-punt, li l-ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja li hija ffirmat mar-Repubblika tal-Islanda u mar-Renju tan-Norve?ja ma fihomx dispo?izzjonijiet li jipprovdu g?al obbligu li ti?i pprovduta informazzjoni.

72 F’dawn i?-?irkustanzi, il-le?i?lazzjoni Taljana inkwistjoni g?andha ti?i kkunsidrata b?ala ??ustifikata fir-rigward tal-Istati firmatarji tal-Ftehim ?EE bir-ra?uni imperattiva ta’ interess ?enerali marbuta mal-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa u li tkun tali li tiggarantixxi l-kisba tal-g?an inkwistjoni ming?ajr ma tmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan l-g?an.

73 Konsegwentement ir-rikors g?andu ji?i mi??ud sa fejn jirrigwarda l-ksur, mir-Repubblika Taljana, tal-obbligi tag?ha skont l-Artikolu 40 tal-Ftehim ?EE.

74 Il-Kummissjoni ssostni wkoll li l-le?i?lazzjoni Taljana tammonta g?al restrizzjoni mhux i??ustifikata fuq il-libertà ta’ stabbiliment iggarantita mill-Artikolu 31 tal-Ftehim ?EE.

75 Madankollu, u g?ar-ra?unijiet spjegati fir-rigward tal-Artikolu 40 tal-Ftehim ?EE, il-le?i?lazzjoni Taljana inkwistjoni g?andha ti?i kkunsidrata b?ala ??ustifikata fir-rigward tal-Istati firmatarji tal-Ftehim ?EE bir-ra?uni imperattiva ta’ interess ?enerali marbuta mal-?lieda kontra l-eva?joni tat-taxxa u li tkun tali li tiggarantixxi l-kisba tal-g?an inkwistjoni ming?ajr ma tmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan l-g?an.

76 Konsegwentement ir-rikors g?andu ji?i mi??ud ukoll sa fejn jirrigwarda n-nuqqas ta’ kunsiderazzjoni, mir-Repubblika Taljana, tal-obbligi tag?ha ta?t l-Artikolu 31 tal-Ftehim ?EE.

Fuq l-ispejje?

77 Skont l-Artikolu 69(2) tar-Regoli tal-Pro?edura, il-parti li titlef il-kaw?a g?andha tbati l-ispejje?, jekk dawn ikunu ?ew mitluba. Ta?t l-Artikolu 69(3), ta’ dawn ir-regoli, il-Qorti tal-?ustizzja tista’ tidde?iedi li taqsam l-ispejje? jew tidde?iedi li kull parti tbati l-ispejje? tag?ha jekk il-partijiet ikunu telliefa rispettivament fuq kap jew aktar tat-talbiet tag?hom jew g?al ra?unijiet e??ezzjonali.

78 F’din il-kaw?a, g?andu ji?i kkunsidrat il-fatt li ?erti lmenti tal-Kummissjoni ma ntlaqg?ux.

79 G?alhekk, ir-Repubblika Taljana g?andha ti?i kkundannata g?al tliet kwarti tal-ispejje? kollha. Il-Kummissjoni hija kkundannata g?all-kwart l-ie?or tal-ispejje?.

G?al dawn il-motivi, il?Qorti tal??ustizzja (It?Tieni Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) **Billi ssu??ettat id-dividendi ddistribwiti lil kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra g?al sistema fiskali inqas favorevoli minn dik applikata g?ad-dividendi ddistribwiti lill-kumpanniji residenti, ir-Repubblika Taljana naqset milli twettaq l-obbligi tag?ha ta?t l-Artikolu 56(1) KE.**

2) **Il-kumplament tar-rikors huwa mi??ud.**

3) **Ir-Repubblika Taljana hija kkundannata tbati tliet kwarti mill-ispejje? kollha. Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej hija kkundannta tbati l-kwart l-ie?or.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.